Lietas Nr. C29719012
Lietas arhīva Nr. C-1407-14/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 19.martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, ar tiesas sēdes sekretāri Ilvu Rudovsku, izskatīja atklātā sēdē civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. A/ un SIA „PeMa CARGO" par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „SEB banka" cēlusi prasību pret /pers. A/ un SIA „PeMa CARGO" par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 8.februārī starp SIA „PeMa CARGO" un SIA ,,SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA ,,Unilīzings") noslēgts finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgums Nr.G020218, saskaņā ar kuru SIA ,,SEB līzings" pēc SIA ,,PeMa CARGO" izvēles par 24152,54 *euro,* neieskaitot pievienotās vērtības nodokli, iegādājās un nodeva SIA ,,PeMa CARGO" turējumā un lietošanā automašīnu /TL marka/ /numurs/, VIN reģistrācijas Nr./numurs/, ar ikmēneša nomas maksas un procentu maksājumu atbilstoši līgumam un maksājumu grafikam.

Līguma 1.1.punktā ir noteikts, ka SIA „SEB līzings" ir neaprobežota nomas priekšmeta īpašniece līdz visu nomas maksājumu un citu līgumā paredzēto maksājumu samaksas pilnā apmērā brīdim, savukārt līguma 7.1.punktā noteikts, ka nomas priekšmeta īpašuma tiesības pieder SIA „SEB līzings". Līguma 8.1.punkts paredz, ka, izbeidzoties no līguma izrietošajām attiecībām (ja ir izpildītas visas saistības), nomas priekšmeta īpašuma tiesības tiek nodotas SIA „PeMa CARGO".

Līguma noteikumi un maksājumu grafiks paredzēja, ka SIA „PeMa CARGO" nomas un citus, tai skaitā procentu, maksājumus veic katra kalendārā mēneša 25.datumā. SIA „PeMa CARGO" par iznomātāja kredītresursu izmantošanu tika noteikta procentu likme – 6,14 % gadā no atlikušās nomas priekšmeta vērtības, kura sastāvēja no fiksētās procentu daļas un mainīgās procentu daļas. Par maksājumu samaksas kavējumu pielīgts līgumsods 0,30 % dienā no kavētā maksājuma apmēra.

SIA „PeMa CARGO" parakstītais piegādes apliecinājums apliecina, ka nomas priekšmets ir piegādāts atbilstoši līguma noteikumiem.

Nomas priekšmeta lietošanas termiņš tika noteikts līdz 2012.gada 25.februārim.

2008.gada 2.aprīlī SIA „PeMa CARGO" un SIA „SEB Līzings" vienojās par grozījumiem līgumā, aizstājot maksājumu grafiku ar 2008.gada 2.aprīļa maksājuma grafiku.

2008.gada 2.aprīlī no līguma izrietošās SIA „PeMa CARGO" saistības tika pastiprinātas ar SIA „SEB Līzings" un /pers. A/ starpā noslēgto galvojuma līgumu, ar kuru /pers. A/ kā pats parādnieks uzņēmies visas no līguma izrietošās SIA ,,PeMa CARGO" saistības, ja SIA ,,PeMa CARGO" tās daļēji vai pilnīgi neizpilda, un neapstrīdami un neatsaucami galvo, ka visas no līguma izrietošās SIA „PeMa CARGO" saistības tiks izpildītas savlaicīgi, pilnā apmērā un pienācīgā veidā, kā to paredz līgums.

2008.gada 12.novembrī sakarā ar to, ka nomniece nav veikusi maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku, SIA „SEB līzings", pamatojoties uz līguma 8.2.5.3.punktu vienpusēji izbeigusi līgumu, pieprasot nodot nomas priekšmetu.

2009.gada 2.decembrī atbildētājiem nosūtīts paziņojums par parāda samaksu ne vēlāk kā līdz 2010.gada 9.janvārim.

Sakarā ar saistību neizpildi no atbildētāju puses SIA „SEB līzings", izmantojot savas līzinga līgumā noteiktās tiesības, pārņēmusi nomas priekšmetu un pārdevusi to trešajai personai par 7533,19 *euro*. Nomas priekšmeta piespiedu pārdošanas vērtība pirms atsavināšanas noteikta 7669,28 *euro* apmērā.

Atbilstoši līguma 8.5.1.punktam, SIA „PeMa CARGO" bija jāsamaksā iznomātājam naudas summa, kas veidojas kā starpība starp summu, ko iznomātājs ieguvis pārdodot nomas priekšmetu un nesaņemtajiem nomas maksājumiem. Uz nomas priekšmeta pārdošanas brīdi tā atlikusī vērtība bija 17181,57, bez PVN, no kuras tika atņemta pirkuma maksa 7533,19 *euro*, bez PVN, līdz ar ko SIA „SEB Līzings" bija tiesības prasīt no SIA „PeMa CARGO" naudas summu 9648,38 *euro* kā starpību starp summu, kas iegūta, pārdodot nomas priekšmetu, un nesaņemtajiem nomas maksājumiem.

2011.gada 25.janvārī SIA „SEB līzings" cedēja no finanšu līzinga līguma izrietošos prasījumus prasītājai, noslēdzot ar prasītāju līgumu par līzinga prasījumu cesiju Nr.K01JI-0014.

Uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi atbildētāji nav samaksājuši prasītājai parādu 10807,27 *euro*, tas ir, atlikums pēc nomas priekšmeta pārdošanas 9648,38 *euro*, nesamaksātā nomas maksa 839,23 *euro*, lietošanas procenti 260,75 *euro* un līgumsods 58,91 *euro*.

/pers. A/ iesniedzis paskaidrojumus, ka prasību neatzīst, jo uzskata, ka prasītāja pret viņu kā fizisku personu nav ieguvusi prasījuma tiesības, pamatojoties uz SIA „SEB Līzings" un prasītājas starpā noslēgto cesijas līgumu, jo prasītāja esot ieguvusi tās prasījuma tiesības, kuras izriet no līzinga un faktoringa līgumiem, nevis galvojuma līguma.

Prasībā neesot norādīts konkrēts izpildīto saistību apmērs, kavētās pamatsummas un procentu aprēķina kārtība un periods, līgumsoda par maksājumu kavējumu aprēķina kārtība un aprēķina periods, tādejādi prasītāja esot ignorējusi Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 4.punkta prasības.

Prasībai pievienotajiem 2008.gada 2.aprīļa grozījumiem pie finanšu līguma neesot pievienots pierādījums, kas apliecinātu personas /pers. C/ pilnvaras parakstīt dokumentus SIA „Unilīzings" vārdā, kā arī 2008.gada 2.aprīļa galvojuma līgumam neesot pievienots pierādījums, kurš apliecinātu personas /pers. D/ pilnvaras parakstīt dokumentus SIA „Unilīzings" vārdā 2008.gada 2.aprīlī. Atbildētājs norāda, ka minēto galvojuma līgumu /pers. D/ ir parakstījis uz juridiski nepamatota pārstāvības dokumenta pamata – „statūtu pilnvara".

Prasībai pievienotais maksājumu grafiks finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgumam, uz kuru atsaucas prasītāja, neesot parakstīts 2008.gada 2.aprīlī, un tāpēc tas neesot 2008.gada 2.aprīļa grozījumu pie finanšu līzinga līguma 1.punktā norādītā šī līguma neatņemamā sastāvdaļa.

Atbildētāja SIA „PeMa CARGO" rakstveida paskaidrojumus par prasības pieteikumu nav iesniegusi.

Atsauksmē uz atbildētāja paskaidrojumiem prasītāja norāda, ka atbildētāja iebildumi par to, ka prasījums pēc galvojuma līguma nav nodots prasītājai ar cesijas līgumu, nav pamatoti, jo ar cesijas līgumu cedēti prasījumi ar visām pie prasījuma piederošām un pastāvošām tiesībām. Galvojuma līgums ir līzinga līgumam piederoša tiesība, kas kopā ar galveno parādu cesijas kārtībā ir nodota prasītājai.

Atsauksmē prasītāja precizējusi parāda aprēķinu, kā arī pievienojusi pierādījumus SIA „SEB Līzings" amatpersonu pārstāvības tiesībām.

Prasītāja lūgusi izskatīt lietu bez sava pārstāvja piedalīšanās, norādot, ka prasību uztur.

Atbildētājs un atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradušies. Par neierašanās iemesliem tiesai nav paziņojuši, nav lūguši atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājiem par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma 56.panta noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēstes uz SIA „PeMa CARGO" juridisko adresi un atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu var izskatīt bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1587.pants uzliek līdzējam pienākumu izpildīt tiesīgi noslēgta līguma noteikumus. Civillikuma 1764.panta noteikumi paredz, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji, savstarpēji vienojoties. Civillikuma 1589.pants nosaka, ka viena puse var atkāpties no līguma, ja šāda tiesība ir līgumā pielīgta. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.panta otrajā daļā noteikts, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzēti no līguma neizpildīšanas. Savukārt 1720.panta 2.punktā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

2007.gada 8.februārī starp SIA „PeMa CARGO" un SIA ,,SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA ,,Unilīzings") noslēgts finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgums Nr.G020218, saskaņā ar kuru SIA ,,SEB līzings" pēc SIA ,,PeMa CARGO" izvēles par 24152,54 *euro,* neieskaitot pievienotās vērtības nodokli, iegādājās un nodeva SIA ,,PeMa CARGO" turējumā un lietošanā automašīnu /TL marka/ /numurs/, VIN reģistrācijas Nr./numurs/, ar ikmēneša nomas maksas un procentu maksājumu atbilstoši līgumam un maksājumu grafikam. 2008.gada 2.aprīlī noslēgti finanšu līzinga līguma grozījumi, aizstājot maksājuma grafiku (lietas 11.-19.lapa).

Līguma noteikumi un maksājumu grafiks jaunajā redakcijā paredzēja, ka SIA „PeMa CARGO" nomas un citus, tai skaitā procentu, maksājumus veic katra kalendārā mēneša 25.datumā. SIA „PeMa CARGO" par iznomātāja kredītresursu izmantošanu tika noteikta procentu likme – 6,14 % gadā no atlikušās nomas priekšmeta vērtības, kura sastāvēja no fiksētās procentu daļas un mainīgās procentu daļas. Par maksājumu samaksas kavējumu tika noteikts nokavējuma līgumsods 0,30 % dienā no kavētā maksājuma apmēra.

Automašīna nodota atbildētājas lietošanā 2007.gada 9.februārī, ko pierāda atbildētājas parakstītais piegādes apliecinājums (lietas 23.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņa parāda. Atbilstoši Civillikuma 1698.pantā noteiktajam, galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

2008.gada 2.aprīlī starp SIA „SEB līzings" un /pers. A/ noslēgts galvojuma līgums Nr.GLG077642 (lietas 20.lapa), saskaņā ar kuru /pers. A/ uzņēmās galvot par SIA ,,PeMa CARGO" saistībām, kas izriet no līzinga līguma kā pats parādnieks.

Atbildētāja maksājumus atbilstoši maksājumu grafikam nav veikusi, līdz ar ko SIA „SEB Līzings", izmantojot līguma 8.2.5.3.punktā pielīgtās tiesības 2008.gada 12.novembrī, vienpusēji izbeigusi līgumu, pieprasot nekavējoties nodot līzinga priekšmetu (lietas 24.lapa).

Finanšu līzinga līguma 8.4.1.punktā noteiktas SIA „SEB līzings" tiesības pārņemt savā valdījumā nomas priekšmetu un pārdot to par brīvu cenu trešajai personai.

No nomas priekšmeta vērtējuma izriet, ka tā piespiedu pārdošanas vērtība ir 7669,28 *euro* (lietas 29.lapa).

Nomas priekšmets 2009.gada 2.decembrī atsavināts trešajai personai. Strīds par to, ka automašīna atsavināta par 7533,19 *euro*, starp pusēm nepastāv.

2009.gada 2.decembrī SIA „SEB līzings" nosūtījusi atbildētājiem paziņojumus, kuros lūdz ne vēlāk kā līdz 2010.gada 9.janvārim samaksāt naudas summu 10807,27 *euro* apmērā (lietas 27.lietas lapa), ko atbilstoši prasības pieteikumā un atsauksmē uz paskaidrojumiem norādītajam parāda aprēķinam veido atlikums pēc nomas priekšmeta pārdošanas 9648,38 *euro*, nesamaksātā nomas maksa 839,23 *euro*, lietošanas procenti par laika periodu no 2008.gada 12.augusta līdz 2008.gada 13.oktobrim 260,75 *euro* un līgumsods par samaksas nokavējumu par laika periodu no 2008.gada 25.augusta līdz 2008.gada 25.oktobrim 58,91 *euro*.

Civillikuma 1793.pants nosaka, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek: 1) pēc likuma, bez agrākā kreditora gribas izteikuma; 2) pēc tiesas sprieduma; 3) pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Atbilstoši Civillikuma 1805.pantā noteiktajam, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Saskaņā ar 2011.gada 25.janvāra līgumu par līzinga prasījumu cesiju Nr.K01JL-0014 (lietas 37.-49.lapa) SIA „SEB līzings" nodeva AS ,,SEB banka" no līzinga līguma izrietošos prasījumus ar visām pie prasījumiem piederošām un pastāvošām tiesībām, kas radušās no līzinga līgumiem (pielikums Nr.1).

Cesijas līguma 1.1.punkts nosaka, ka cedents cesijas kārtībā nodod, bet cesionārs pieņem prasījumus pret cedenta parādniekiem ar visām pie prasījumiem piederošām un pastāvošām tiesībām, kas radušās no līzinga līgumiem.

Atbildētājs faktiski ne apstākli, ka SIA „PeMa CARGO" nav izpildījusi savas saistības pēc līzinga līguma, ne arī savu pienākumu atbildēt SIA „PeMa CARGO" saistībām pēc līzinga līguma neapstrīd, bet uzskata, ka ar cesijas līgumu AS „SEB banka" nav pārņēmusi SIA „SEB līzings" prasījuma tiesības pret viņu saskaņā ar galvojuma līgumu.

No cesijas līguma 1.1.punkta izriet, ka cedentam ir nodoti ne tikai prasījumi pēc līzinga līgumiem, bet arī visas pie prasījumiem piederošās tiesības.

Atbilstoši Civillikuma 1691. un 1692.panta noteikumiem galvojums ir pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu. Galvojums ir galvenās saistības pastiprinājums, kas bez galvenās saistības nevar pastāvēt.

Tātad, ja cedents iegūst prasījumus pēc galvenās saistības, nosakot, ka pie šiem prasījumiem piederošām un pastāvošām tiesībām, jāprezumē, ka ar cesiju ticis nodots ne tikai galvenais prasījums, bet arī citi no šī prasījuma izrietošie blakus prasījumi, tostarp arī tiesība vērst prasījumu pret personu, ar kuras galvojumu pastiprināta galvenās saistības izpilde.

Tādējādi atzīstami par nepamatotiem atbildētāja iebildumi, ka viņa saistības pēc galvojuma līguma ar cesiju nav nodotas prasītājai.

Ņemot vērā minēto, to, ka atbildētāji prasītājas sastādīto parāda aprēķinu pēc būtības nav apstrīdējuši, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt tā pamatotību, no SIA „PeMa CARGO", bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. A/, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1764., 1717., 1720., 1692. un 1793.pantu, AS „SEB banka" labā piedzenams parāds 10487,61 *euro* (atlikums pēc nomas priekšmeta pārdošanas 9648,38 *euro* + nesamaksātā nomas maksa 839,23 *euro*), lietošanas procenti par laika periodu no 2008.gada 12.augusta līdz 2008.gada 13.oktobrim 260,75 *euro* un līgumsods par samaksas nokavējumu par laika periodu no 2008.gada 25.augusta līdz 2008.gada 25.oktobrim 58,91 *euro*.

Atbildētāja iebildumiem saistībā ar to, ka viņam nav skaidrs, kā veidojies parāds, kā arī to, ka līgumus SIA „SEB līzings" vārdā parakstījušas personas nebūdamas uz to pilnvarotas, nav tiesiskas nozīmes, jo atbildētājs parāda aprēķinu pēc būtības nav apstrīdējis, kā arī prasītāja dokumentāli pierādījusi SIA „SEB līzings" amatpersonu tiesības rīkoties uzņēmuma vārdā. Turklāt pretprasība par parāda samazinājumu un darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem lietā nav celta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus no atbildētājas, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 422,64 *euro*, ko veido valsts nodeva 414,81 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā, no atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765.pabta pirmo daļu ir seši procenti no simta gadā.

Rezolutīvā daļa.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no SIA „PeMa CARGO", bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. A/ AS „SEB banka" labā parādu 10487,61 *euro*, lietošanas procentus par laika periodu no 2008.gada 12.augusta līdz 2008.gada 13.oktobrim 260,75 *euro*, līgumsodu par samaksas nokavējumu par laika periodu no 2008.gada 25.augusta līdz 2008.gada 25.oktobrim 58,91 *euro* un tiesas izdevumus 422,64 *euro,* kopā 11229,91 *euro* (Vienpadsmit tūkstoši divi simti divdesmit deviņi *euro* 91 cents).

AS „SEB banka" ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/ saņemt no SIA „PeMa CARGO", bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. A/ likumiskos procentus (6 procenti no simta gadā) no nesamaksātās parāda summas (10487,61 *euro*).

Spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, samaksu veicot AS „SEB banka" kontā LV79UNLA009100090443.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Jolanta Zaškina